

Yorum Odaklı

DERS NOTLARI

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

8

T.C. İNKILAP TARİHİ VE
ATATÜRKÇÜLÜK

İTA.8.2.5.

MİLLÎ
MÜCADELE'NİN
HAZIRLIK DÖNEMİ

Sınıf İçi Ölçme Etkinlikleri-1

A) Aşağıda boş bırakılan yerleri uygun kelimeler ile doldurunuz.

9. Ordu
Müfettişliği

İstanbul

kamuoyu

millî bilinci

Ankara

başkomutan

1. Mustafa Kemal, vatanın ve milletin bağımsızlığına kasteden düşmana karşı verilecek mücadelenin işgal altındaki**İstanbul**.....'dan başlatılamayacağını düşünüyordu.
2. Osmanlı Hükûmeti, Mustafa Kemal'i, Samsun yöresinde güvenliği ve düzeni sağlamak amacıyla geniş yetkilerle **9. Ordu Müfettişliği**..... görevine atadı.
3. Mustafa Kemal'in Havza'daki faaliyetlerine bakıldığında; işgaller konusunda **kamuoyu**... oluşturmak ve milli heyecanı halka yaymak istediğini görmekteyiz.
4. Mustafa Kemal, Havza Genelgesi ile işgallerin başladığını halka duyurarak**millî bilinci**..... ilk kez uyandırmıştır.

B) Aşağıda Havza Genelgesi'ne ait maddeleri uygun şekilde yorumlayınız.

	HAVZA GENELGESİ MADDELERİ	NASIL YORUMLUYORUZ?
1.	Yurttaki işgalleri protesto eden millî gösteriler yapılmalı ve devam ettirilmelidir.	Mustafa Kemal, halkı işgallere karşı bilinçlendirmek istemiştir. Milli şuur (bilinci) uyandırmayı hedeflemiştir.
2.	Gösteriler sırasında Hristiyan halka karşı herhangi bir saldırı ve düşmanlık yapılmamalıdır.	Halkın toplumsal kargaşaya sebep verecek eylemlerden uzak kalmasını sağlamak istemiştir.
3.	Silah, cephane ve diğer araçlar hiçbir şekilde elden çıkarılmamalıdır.	Milli Mücadele'de silahlı bir direnişin olabileceğini öngörmüştür.

1. Havza Genelgesi'nin Milli Mücadele açısından en önemli özelliği nedir?

CEVAP:

Milli Mücadele yıllarında milli bilinç ilk kez uyandırılmıştır.

2. Mustafa Kemal'in hazırladığı Havza Genelgesi'nin ardından yurdun birçok yerinde mitingler yapılarak işgaller protesto edilmiştir. Bu durumu nasıl değerlendirebiliriz? Yazınız.

CEVAP:

Mustafa Kemal'in çağrısının halkta karşılık bulduğunu göstermektedir.

Sınıf İçi Ölçme Etkinlikleri-2

A) Aşağıda verilen genelge maddelerini yorumları ile eşleştiriniz.

	AMASYA GENELGESİ MADDELERİ
1.	Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
2.	İstanbul Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğun gereklerini yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok olmuş gibi gösteriyor.
3.	Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
4.	Her türlü etki ve denetimden uzak millî bir kurulun varlığı gereklidir.
5.	Anadolu'nun her bakımdan güvenli bir yeri olan Sivas'ta millî bir kongre toplanmalıdır.

Temsil Heyetinin kurulması fikri ilk kez vurgulanmıştır.

4

Toplantı için Sivas ilinin tercih edilmesinde; şehrin henüz işgal edilmemiş olması etkili olmuştur.

5

Kurtuluş Savaşı'nın ikinci gerekçesi olup İstanbul'daki siyasi otoritenin görevini yapamadığını ve bu nedenle harekete geçildiği vurgulanmıştır.

2

Bu kararla, Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi (nedeni) ortaya konmuştur.

1

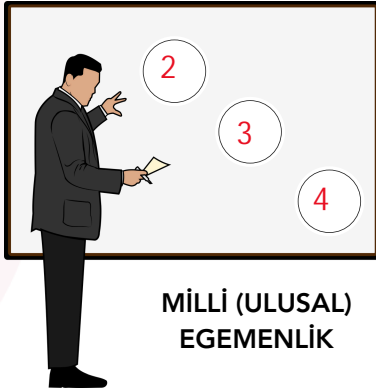
Bu kararla, Millî Mücadele'yi yapacak güç ortaya konmuş, Kurtuluş Savaşı'nın yöntemi belirtilmiş ve ilk kez millî egemenlik vurgusu yapılmıştır.

3

Sınıf İçi Ölçme Etkinlikleri-3

A) Aşağıda Erzurum ve Sivas Kongrelerinin maddeleri karışık olarak verilmiştir. Kongrelerin madde ve özelliklerini ulusal egemenlik ve tam bağımsızlık olarak değerlendirip ilgili bölümün karşısına işaretleyiniz.

1	Manda ve himaye (Başka bir devletin yönetimi altına girme) düşüncesi kesin ve son kez reddedildi.
2	Mebusan Meclisinin derhal toplanması ve hükûmet işlerinin meclis tarafından kontrol edilmesi gereklidir.
3	Millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
4	Sivas'ta çıkarılan gazeteye "İrade-i Milliye" adı verilmiştir.
5	Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
6	Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.

MİLLÎ (ULUSAL)
EGEMENLİKTAM
BAĞIMSIZLIK

B) Kongrelerle ilgili verilen soruları doğru şekilde cevaplayınız.

1. Erzurum Kongresi toplanış bakımından nasıl bir özelliğe sahiptir?

- ☐ Ulusal ☒ Bölgesel ☐ Evrensel

2. Manda ve himaye (Başka bir devletin yönetimi altına girme) düşüncesi kesin ve son kez hangi kongrede reddedildi?

- ☒ Sivas ☐ Erzurum ☐ Balıkesir

3. Temsil Heyeti, Batı Cephesi'ne Ali Fuat (Cebesoy) Paşa'yı atamıştır. Bu durum Temsil Heyeti'nin hangi yetkiyi kullandığını gösterir?

- ☐ Yasama ☒ Yürütme ☐ Yargı

Sınıf İçi Ölçme Etkinlikleri-3

C) Aşağıda Erzurum Kongresi'nin kararları verilmiştir. Bu kararları ilgili yorumlarla doğru şekilde eşleştiriniz.

1. Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
2. İstiklali elde etmeyi İstanbul Hükûmeti sağlayamadığı takdirde bu gayeyi gerçekleştirmek için geçici bir hükûmet kurulacaktır.
3. Manda ve himaye (güçlü bir devletin güdümüne girmek) kabul olunamaz.
4. Hristiyan azınlıklara siyasi hâkimiyet ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.
5. Kuvâ-yı Millîye'yi tek kuvvet olarak tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır.

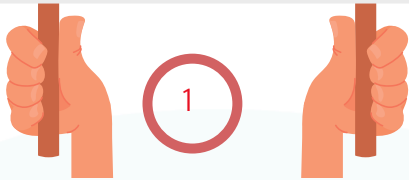
Bu kararla, yeni bir Türk devletinin kurulacağına dair ilk mesaj verilmiştir. (Temsil Heyeti oluşturulmuştur.)

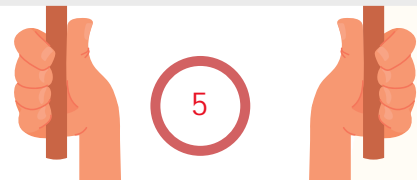
Tam bağımsızlıktan yana tutum sergileneceği vurgulanmıştır.

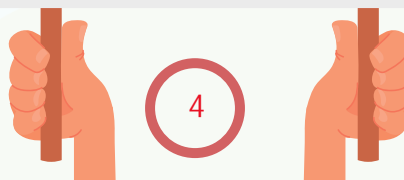
Milli sınırlardan söz edilmiş ve Türklerin yaşadığı toprakların bir bütün olduğu vurgulanmıştır.

Milli egemenlik (ulusal egemenlik) kavramı açıkça vurgulanmıştır.

Avrupalı Devletlerin iç işlerimize müdahalesi engellenmeye çalışılmıştır.

Sınıf İçi Ölçme Etkinlikleri-3

C) Aşağıda Sivas Kongresi'nin kararları ve bunlarla ilişkili yorumlar karışık bir şekilde verilmiştir. Kararlar ile yorumları örnekte olduğu gibi eşleştiriniz.

1. Milli Cemiyetler, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adıyla tek bir çatı altında birleştirildi.
2. Manda ve himaye (Başka bir devletin yönetimi altına girme) düşüncesi kesin ve son kez reddedildi.
3. Temsil Heyeti, atama yetkisini kullanarak Batı Cephesi'ne Ali Fuat (Cebesoy) Paşa'yı atamıştır.
4. İrade-i Milliye adıyla bir gazete çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Temsil Heyeti hükümet gibi hareket ederek "yürütme" yetkisini kullanmıştır.

3

Tam bağımsızlıktan yana tutum sergilenmiştir.

2

Milli Mücadele'yi tek merkezden yönetmek amaçlanmıştır.

1

Millî Mücadele hakkında halka doğru bilgi vermek amaçlanmıştır.

4

Merkezî Sınava Yönelik Örnek Sorular (MEB)

1. Mustafa Kemal, halkı işgallere karşı bilinçlendirmek amacıyla yayımladığı Havza Genelgesi'yle, İzmir'in işgali başta olmak üzere mitingler düzenlenerek işgallerin protesto edilmesini Gösteriler sırasında Hristiyan halka karşı herhangi bir saldırı ve düşmanlık yapılmamasını İstanbul Hükûmeti ve büyük devletlerin temsilcilerine protesto telgrafları çekilmesini Askerî ve millî teşkilatların hiçbir şekilde kapatılmamasını, komutaların devredilmemesini, silah, cephane ve diğer araçların hiçbir şekilde elden çıkarılmamasını istedi.

Buna göre Mustafa Kemal'in, Havza Genelgesi ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Osmanlı ordusunun dağıtılmasını önlemeyi
 B) Mebusan Meclisi seçimlerinin güvenli bir ortamda yapılmasını
 C) İşgallerin haksızlığı konusunda halkın bilinçli hareket etmesini
 D) Halkın toplumsal karışıklığa meydan verecek girişimlerden uzak durmasını

2. Mustafa Kemal Paşa Havza'ya ulaştıktan sonra halkla toplantı yapmış, toplantı sonunda Havza Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin açılmasını sağlamıştır. Mustafa Kemal Paşa, Havza'dan kolordu komutanlarına gizli bir telgraf göndermiştir. Bu telgrafta, Anadolu'da yaşanan işgallerin mitingler yapılarak ve İtilaf Devletleri ile Osmanlı Hükûmetine telgraflar çekilerek protesto edilmesini istemiştir. Bu telgraftan sonra yurdun birçok yerinde mitingler düzenlenmiştir.

Bu metinden Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Örgütleyiciliği B) Vatanseverliği C) Açıksözlülüğü D) Liderliği

3. İtilaf Devletleri Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesini bahane ederek Anadolu'yu işgale başlamışlardı. Buna karşılık Mustafa Kemal 1919 yılında Havza Genelgesi'nde bu işgallerin protesto edilmesini, mitingler yapılmasını fakat bu faaliyetlerde azınlıklara kötü davranılmaması gerektiğini belirtmişti.

Buna göre Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Azınlıklara ayrıcalık tanımayı B) Halkta millî bilinci uyandırmayı
 C) İşgallerin genişlemesini önlemeyi D) İşgallere karşı kamuoyu oluşturmayı

Merkezî Sınava Yönelik Örnek Sorular (MEB)

4. Mustafa Kemal Paşa, hazırlamış olduğu Amasya Genelgesi'ne ait taslak için; Ali Fuat Bey, Rauf Bey, Refet Bey ve Erzurum'da bulunan Kazım Paşa'nın da görüş ve onayını almıştır. Tarihe Amasya Genelgesi olarak geçen bu ihtilal beyannamesinin öne çıkan maddeleri ise şunlardır:

- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- Osmanlı hükümeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Metne göre Amasya Genelgesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı hükümet üyeleri değiştirilmiştir. B) Milli Mücadelenin gerekçesi belirtilmiştir.
C) Genelge kararları kişisellikten çıkarılmıştır. D) Milli Mücadelenin yol haritası belirlenmiştir.

5. "Amasyalılar! Padişah ve Hükûmet, İtilaf Devletleri'nin elinde esirdir. Memleket elden gitmek üzeredir. Bu kötü vaziyete çözüm bulmak için sizlerle iş birliği yapmaya geldim. Düşmanlarımızın Samsun'dan yapacakları herhangi bir çıkarma hareketine karşı ayaklarımıza çarıklarımızı çekecek, dağlara çekilecek, vatanımızı en son kayasına kadar müdafaa edeceğiz."

Amasya'da yaptığı bu konuşmadan hareketle Mustafa Kemal için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vatanın kurtuluşu için çareler aramaktadır.
B) Türk halkını mücadeleye teşvik etmektedir.
C) İstanbul Hükûmeti'nin emrine uygun davranmaktadır.
D) Olası bir işgale karşı vatanın savunulacağını dile getirmektedir.

6. Mondros Ateşkes Antlaşması şartlarının yerine getirilip getirilmediğini denetleyen İngiliz Subay Alfred Rawlinson 9 Temmuz 1919'da Mustafa Kemal Paşa ile Erzurum'da bir görüşme yapmıştır. Bu görüşmede Erzurum Kongresi'nin toplanması fikrinden vazgeçilmezse kuvvet kullanılarak buna engel olunacağı tehdidinde bulunmuştur. Mustafa Kemal Paşa ise "kongrenin muhakkak toplanacağını, milletin buna karar verdiğini, İngiltere hükûmetinden ve Rawlinson'dan müsaade istenmediğini, Türk milletinin mecburi ve zaruri olarak, kuvvete kuvvetle karşı koyarak milletin kararını yerine getireceğini, ne pahasına olursa olsun kongrenin toplanacağını" kesin olarak belirtmiştir.

Erzurum Kongresi öncesi yaşanan bu gelişmelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İtilaf Devletleri, Türk milletinin örgütlenmesinin önüne geçmek istemiştir.
B) Mustafa Kemal Paşa, baskı ve zorlamalara karşı kararlılık göstermiştir.
C) Anadolu'daki direniş hareketi, İngiliz hükûmetinin tehditleriyle engellenmiştir.
D) Kongrenin toplanma kararı, millet iradesine dayandırılmıştır.

Merkezî Sınava Yönelik Örnek Sorular (MEB)

7. • Erzurum Kongresi'nde "Kuvayımilliye'yi etkin ve ulusal iradeyi egemen kılmak temel ilkedir." maddesine yer verildi.
• Sivas Kongresi'nde; Anadolu'daki tüm ulusal güçler, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirildi.

Yukarıdaki maddelerle;

- I. Millî egemenliği hâkim kılma II. Güç birliğini sağlama
III. Hukuk birliğini kurma IV. Millî kültürü geliştirme

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmek istenmiştir?

- ☒ A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

8. Erzurum Kongresi'nde alınan,
• Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
• Kuva-yı Milliye'yi tek kuvvet olarak tanımak ve millî iradeyi hakim kılmak esastır.
• Manda ve himaye kabul edilemez.

kararlarından hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yönetim sisteminin değiştirileceğine işaret edilmiştir.
☒ B) Osmanlı Hükûmeti'nin denetlenmesi amaçlanmıştır.
C) "Vatanın bütünlüğü" ilkesine vurgu yapılmıştır.
D) "Tam bağımsızlık" ilkesi dile getirilmiştir.

9. Sivas Kongresi kararlarından bazıları şunlardır:

- ➔ Manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.
➔ Yurttaki tüm cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiştir.
➔ Erzurum Kongresi'nde doğu illerini temsilen seçilen 9 kişilik Temsil Heyeti Sivas Kongresi'nde 6 kişi daha seçilerek genişletilmiş, bütün ulus adına söz söyleme yetkisi verilmiştir.

Kongre kararlarına göre;

- I. Temsil Heyeti bütün vatanı temsil eder hâle getirilmiştir.
II. Ulusal örgütlenme tüm vatanı kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
III. Tam bağımsızlık hedeflenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III ☒ D) I, II ve III

10. Mustafa Kemal, Sivas Kongresi sırasında "Vatan ve milletin kurtuluşunu amaçlayan zorlayıcı sebepler, sizleri bunca zahmet ve engel karşısında Sivas'ta topladı. Millî Meclisin henüz toplanmamış olduğu bir sırada, baskı altına alınmış ve bağımsızlığını kaybetmiş olan Hükûmet Merkezinin (İstanbul Hükûmeti) millî amaçlara aykırı bazı dış tekliflere razı olma ihtimaline karşı Erzurum ve Sivas Kongrelerinin millî ruhu temsilen toplanması, şüphesiz ki kurtuluşa götüren iyi bir işarettir." demiştir.

Mustafa Kemal, bu sözlerinde aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Manda ve himayenin reddedilmesine B) Sivas Kongresi'nin toplanma amacına
C) Erzurum'da ulusal kararların alınmasına ☒ D) Temsil Heyetinin yetkilerinin artırılmasına

T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

8. SINIF

SOSYALKAMPÜS

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA HAZIRLIK SINAVI

SÖZEL BÖLÜM
2024

Adı ve Soyadı :
Sınıf / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

A
KİTAPÇIK
TÜRÜ

DERS ADI	SORU SAYISI	SINAV SÜRESİ
T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK	10	20 dakika

Hazırlayan: Mustafa PETEK

KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ **8**

ÜNİTE-2
Milli Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Adımlar

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

100

Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Hazırlayan: Mustafa PETEK

T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

DENEME SINAVLARI

8

LİSELERE HAZIRLIK

KAZANIM UYUMLU

GÖRSEL İÇERİKLİ

BEÇERİ TEMELLİ

Hazırlayan: Mustafa PETEK

Yorum Odaklı

DERS NOTLARI

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER **8**

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

MİLLİ MÜCADELE'NİN HAZIRLIK DÖNEMİ

ITA.8.2.5.

Hazırlayan: Mustafa PETEK

Mustafa PETEK

Değerli Arkadaşlarım;

Alanımıza katkı sunmak, öğrencilerimize destek olmak ve öğretmen arkadaşlarımızın öğretim süreçlerini verimli kullanmalarını sağlamak amacıyla hazırlamış olduğum tüm çalışmalara "SosyalKampüs" instagram sayfasından ulaşabilirsiniz.